

ρηθείσαν αἰχμάλωτον, ὀνομαζομένην Σακκιερέ, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὴν σήμερον παραδίδει εἰς χεῖρας τοῦ γέροντος, ρηθέντος Τράκα, διὰ νὰ κρατῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἕως ὅτου νὰ γίνη ἡ ρηθεῖσα ἀνταλλαγή.

Καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ τῶν προσυπογραφομένων μαρτύρων. Ἀμφότερα τὰ μέρη ὑπογραφόμενα ...».

«ΣΥΝΤΡΟΦΟΧΑΡΤΙΟΝ» (ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ). ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΘΗΚΗ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΟΥ

1829, 16 Αυγούστου

«Παρὰ τῷ ἡμετέρῳ γραφείῳ τοῦ προσωρινοῦ Δημοσίου Μνήμονος τῆς νήσου Σύρας, σήμερον παρησιάζθησαν οἱ κύριοι Νικόλαος Ἰωάννου Μπαρινόπουλος καὶ Παναγιώτης Τσιγκαρόπουλος, ἐφάνέρωσαν καὶ ἐδηλοποίησαν ὅτι ἐσυμφώνησαν νὰ κάμουν μίαν συντροφίτζαν προσωρινήν, καταθέτοντες ὁ πρῶτος κεφάλαια χρηματικὰ τάλληρα σπαθάτα ἑκατὸν (No 100) καὶ ὁ δεύτερος καταβάλλον τοὺς κόπους του, διὰ νὰ ταξιδεύσῃ ἀπὸ ἐδῶ, μὲ τὰ ρηθέντα κεφάλαια, δι' Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ ἀγοράσῃ ἐκεῖθεν πραγματείας, ὁποίας ὁ Θεὸς ἤθελε τὸν φωτίσει, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐδῶ, ὅπου πωλούμεναι αἱ πραγματεῖαι, ἤθελε φέρει, ἐὰν ἤθελον κερδίσῃ τὸ κέρδος αὐτὸ νὰ τὸ μοιράζωσιν ἐξ ἡμισίας καὶ ἐὰν ἐξ ἐναντίας ἤθελον ζημιώσῃ νὰ πληρώνῃ ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἥμισυ τῆς ζημίας. Περιορίζεται δὲ ὁ ρηθεὶς Παναγ. Τσιγκαρόπουλος εἰς τριῶν μηνῶν διάστημα νὰ κάμῃ τὸ ταξειδίον αὐτὸ τῆς Αἰγυπτos, πηγεμοῦ καὶ ἐρχομοῦ, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ διατρίψῃ περισσότερον καιρόν, ἀλλ' ἐπιστρέφοντας αἱ πωλούμεναι πραγματεῖαι, ὡς εἴρηται, ὁ κ. Μπαρινόπουλος νὰ λαμβάνῃ τὰ ρηθέντα Κεφάλαια του, σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, ἐπιστρέφοντας αὐτὰ ὁ Τσιγκρόπουλος πρὸς αὐτόν, ἐντίμως. Ἐὰν ἤθελεν ἀκολουθήσῃ διαφορετικὴν, δίδει εἰς τελείαν ὑποθήκην, τὰ ὑποστατικά, εὐρισκόμενα εἰς τὸ χωρίον Βερδίτζα κείμενον εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀρκαδίας, χωράφια, ἀμπέλια, ὀσπίτιον καὶ νερόν, ἵνα εἰς κάθε μὴ καλὸν φέρσιμον τοῦ Τσιγκαρόπουλου, εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ρηθέντων 100 ταλλήρων, νὰ ἡμπορῇ νὰ πιάνωνται, ἀπὸ τὰ ρηθέντα κτήματά του, νὰ τὰ πωλῇ ἐν Δημοπρασίᾳ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸ δίκαιόν του, κεφάλαιον καὶ τόκους, μέχρι λεπτοῦ καὶ ὀβολοῦ.

Καὶ εἰς ἔνδειξιν ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἀμφότερα τὰ μέρη, ὡς κατωτέρω ὑπογράφονται, ἀντιγράφου διδομένου αὐτοῖς, τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ, ἐνσφράγιστον παρ' ἡμῶν καὶ ἐνυπόγραφον ...».

854

1824-1830. Ἰδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Σίφνος.

Ἰ. Ράμφορ, «Ὁ Δευτερεύων Σίφνου», *Κιμωλιακά* 3 (1973), σ. 290-292, 294-296.

855

1824-1833. Ψηφίσματα ἐθνικῶν συνελύσεων, αποφάσεις κυβερνήτη, διαδικαστικά έγγραφα Ἐκτελεστικοῦ καὶ Βουλευτικοῦ Σώματος, αναφορές

διοικητών και σωματείων σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων.
Αθήνα, Ναύπλιο.

Έ. Π ρ ω τ ο ψ ά λ τ η ς, *Ιστορικά έγγραφα περί αρχαιοτήτων και λοιπών μνημείων της ιστορίας κατά τους χρόνους της επανάστασεως και του Καποδίστρια*, Αθήνα 1967, σ. 16-195, αρ. 4-166 (βλ. και Β. Πετράκος, *Δοκίμιο για την αρχαιολογική νομοθεσία*, Αθήνα 1982, σ. 111-117, αρ. 1-2).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ
ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

1826, 31 Ιανουαρίου

«(Τὸ Ἐκτελεστικὸν)

Ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαία ἡ συντήρησις τῶν ἀρχαίων λειψάνων, τῶν ὠραίων τεχνῶν.

Ἐπειδὴ εἰς Ἀθήνας εὐρίσκονται πολλαὶ τοιαῦται ἀρχαιότητες περιπεπλεγμέναι εἰς τὴν κακὴν μορφήν τῶν νεωτέρων οἰκοδομῶν, καὶ ἐκ τούτου ὄχι μόνον εἶναι δύσκολον τὸ νὰ λαμβάνωσι τὴν πρέπουσαν περιποίησιν, ἀλλὰ τρέχουσι καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἀφανισθῶσι διόλου ἀπὸ τὰς ἐπισυμβαινούσας πυρκαϊᾶς εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ὑποκείμεναι αἱ σημεριναὶ οἰκοδομαί.

Ἐπειδὴ αἱ περισσότεραι τούτων τῶν οἰκοδομῶν εἶναι ἔθνικαὶ καὶ εὐκόλως δύναται ἡ Διοίκησις νὰ διαθέσῃ αὐτάς ὅπως καὶ κρίνῃ συμφερώτερον διὰ τὴν συντήρησιν καὶ περιποίησιν τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος πρὶν μάλιστα γενῇ ἡ ἐκποίησις τῶν εἰρημένων οἰκοδομῶν.

Λαβὼν καὶ παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλομούσου Ἑταιρείας ἀκριβεῖς περὶ τοῦ πράγματος πληροφορίας

Διατάττει

Αον) Ὁ Ἐπαρχος τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἐπαρχείου, οἱ Ἐφοροὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλομούσου Ἑταιρείας καὶ ὁ Συνταγματάρχης Κορ Φαβιέρος συνεννοούμενοι μετὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκπονήσεως θέλουν ἐμποδίζει τὴν ἐκποίησιν τῶν οἰκοδομῶν ἐκείνων ὅσαι συμφέρει νὰ μένωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἔθνους διὰ νὰ μεταβληθῶσιν ὅπως ἤθελε κριθῇ συμφερώτερον διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ν' ἀναφέρωσι περὶ τούτου εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τοῦ ἀνήκοντος Ὑπουργείου διὰ νὰ αποφασισθῇ τὸ νὰ μένωσι πάντοτε ἔθνικοι αὐτοὶ οἱ ὀσπιτότοποι καὶ αἱ οἰκοδομαί.

Βον) Θέλουν κρημνίζει ὅσας οἰκοδομὰς γειτνιάζουσιν εἰς τὰς ἀρχαιότητας τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ εἶναι ὑποψία μὴ βλαφθῶσιν ἢ ἀφανισθῶσιν αὐταὶ ἀπὸ τὰς ἐνδεχομένας πυρκαϊᾶς αὐτῶν τῶν νέων οἰκοδομῶν καὶ ν' ἀναφέρωσι καὶ περὶ τούτων εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τῶν ἀνηκόντων Ὑπουργείων.

Γον) Οἱ αὐτοὶ θέλουν φροντίσει καὶ διὰ τὴν διόρθωσιν καὶ ρύθμισιν τῶν ἀναγκαιοτέρων ὁδῶν ἢ πλατειῶν τῆς πόλεως ὅταν μὲ μικρὰν μεταβολὴν ἢ ἀποχωρισμὸν τῶν ἔθνικων ὀσπιτοτόπων ἢ οἰκοδομῶν εἶναι δυνατόν τοῦτο νὰ ἐπιτυχηθῇ.

Δον) Τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Οἰκονομίας θέλουν ἐνεργήσει τὴν παροῦσαν διαταγὴν καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς τὸν κλάδον ἐκάστου ...».

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Δ' ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΝ ΨΗΦΙΣΗ ΑΡΘΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ. ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ «ΛΕΙΨΑΝΑ Ή ΣΥΝΤΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΙΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ».

ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

1829, 31 Ιουλίου

«Ο Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὴν Δ' Ἐθν. Συνέλευσιν

Τὸ ὑφ' ἄρθρον τῆς διοικητικῆς διατάξεως ἐκδοδομένης παρὰ τῆς Γ' Ἐθν. Συνελεύσεως διαλαμβάνει αὐτολεξεῖ τὰ ἑξῆς: Ὁ Διοικητὴς χρεωστεῖ νὰ ἐπαγρυπνῇ διὰ νὰ μὴν πωλῶνται, μηδὲ νὰ ἐξάγωνται αἱ ἀρχαιοτήτες ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐνεστῶσα Κυβέρνησις μηδὲν ἀμελήσασα πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἁρθρου τούτου, ἀπέβαλεν ὅλα τὰ περὶ ἐξαγωγῆς τῶν τοιούτων ζητήματα.

Τὸ ἀρχαιολογικὸν τμῆμα τῆς τῶν Γάλλων σοφῶν Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ἀνέσκαψε διάφορα μέρη εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ ἀνεκάλυψεν τὸν τόπον, ὅπου κεῖνται λείψανά τινα ἀρχαίου ναοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ὑποθέτει, ὅτι εἶναι τοῦ Διός, μᾶς ἐζήτησε πρὸ ὀλίγου διὰ τοῦ κυρίου Στρατηγοῦ Σνεϊδέρον νὰ μεταφέρῃ εἰς Γαλλίαν συντρίμματά τινα ἐκεῖ ἀνακαλυφθέντα, τὰ ὅποια ἤμποροῦν νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὡς φωτίζοντα αὐτὴν εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας.

Ἡ Συνέλευσις συμπεραίνει βέβαια τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὅποια ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἔφεσιν ταύτην τῶν Γάλλων σοφῶν· ἀλλὰ τοιαῦτα ζητήματα εἶναι πιθανὸν νὰ μᾶς κάμουν καὶ ἄλλοι, καὶ νομίζομεν, ὡς πρὸς τὰ λείψανα μόνον καὶ τὰ συντρίμματα τῶν ἀρχαιοτήτων, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἄδειαν, νὰ συγχωρῇ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τότε μόνον, ὅταν ζητῆται χάριν ἐπιστημονικοῦ καταστήματος ὁποιασδήποτε Κυβερνήσεως.

Ταῦτα παραχωροῦσα ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ λάβῃ ἀμοιβαίως ἀπὸ τὰς ἀνηκούσας Κυβερνήσεις πράγματα πολύτιμα καὶ ἀφεύκτως ἀναγκαῖα εἰς καταστήματα τῆς κοινῆς παιδείας· βιβλία δηλ., ἐργαλεῖα ἀστρονομίας, γεωδαισίας, πρωτότυπα μηχανῶν κλπ. κλπ.

Ἄν ἡ Συνέλευσις παραδεχθῇ τὴν γνώμην ταύτην τῆς Κυβερνήσεως, θέλει κρίνει εὐλογον βέβαια νὰ ψηφίσῃ:

1^ο Νὰ ἐπικυρωθῶσι τὰ κατὰ τῆς ἐξαγωγῆς ἀρχαίων μνημείων ἐν Τροιζῇν ψηφισθέντα.

2^ο Νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τούτου, χάριν τῶν ἐπιστημονικῶν καταστημάτων τῶν ξένων ἐθνῶν, πλὴν μόνον διὰ λείψανα ἢ συντρίμματα ἀρχαιοτήτων ...».

1829, 2 Αυγούστου

«... Ἡ Δ' Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις

Θεωρήσασα τὸ ἄρθρον ὑφ' τῆς διοικητικῆς διατάξεως ἐκδοθείσης παρὰ τῆς ἐν Τροιζῇν Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἀπαγορεῦον τὴν πώλησιν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν ἀρχαιοτήτων ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

Θεωροῦσα ὅτι ἡ ἐνεστῶσα Κυβέρνησις ἐκπληροῦσα τὸ διαληφθὲν ἄρθρον ἀπέβαλεν ὅλας τὰς περὶ ἐξαγωγῆς τῶν τοιούτων αἰτήσεις·

Ψηφίζει:

Ἄρθρον 1. Τὰ ψηφισθέντα παρὰ τῆς ἐν Τροιζῇν Ἐθνικῆς Συνελεύσεως κατὰ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, ἐπικυροῦνται.

2. Δίδεται ἡ ἄδεια εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συγχωρῇ τὴν ἐξαγωγήν μόνον τῶν συντριμμάτων τῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ ὅταν μόνον ζητῶνται ὡς συντελοῦντα εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας ἐπιστημονικοῦ τινος καταστήματος ὁποιασδήποτε Κυβερνήσεως.
3. Τὸ παρὸν, ψήφισμα καταχωρηθὲν εἰς τὸν Κώδικα τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐπικυρωθὲν, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν τύπων καὶ νὰ ἐνεργηθῇ ...».

856

1824-1833. Ἐγγραφα αναφερόμενα στη δίκη του βουλευτοῦ Δ. Κανελλόπουλου. Ανδρίτσaina, Ναύπλιο.

Χαρίκλεια Δημακοπούλου, «Ἡ πολιτικὴ δίκη τοῦ βουλευτοῦ Φαναρίου Δήμου Κανελλόπουλου (Ἰανουάριος 1825)», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Ἡλειακῶν Μελετῶν* 2 (1983), σ. 470-477 αρ. 6-10, σ. 480 αρ. 16.

857

1824-1840. Αναφορές της Μαντῶς Μαυρογένους προς τις επαναστατικές αρχές, τον κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια και τον βασιλέα Όθωνα με αίτημα την αποζημίωσή της για στρατιωτικές εκδουλεύσεις κατά τη διάρκεια του αγώνα. Δικαστική απόφαση του Πρωτοδικείου Σύρου επιδικάζουσα την εξόφληση χρηματικής της οφειλῆς. Ιδιόγραφος κατάλογος της προικῶας πατρικῆς της περιουσίας, την οποία είχαν αρπάξει οι οπαδοί του Μαυροκορδάτου με επικεφαλῆς τον Τομπάζη. Εξώδικος πρόσκληση κατά της μητέρας της. Αθήνα, Αίγινα, Ερμούπολη, Ναύπλιο, Τήνος.

Ἄ. Δρακάκης, «Μία δίκη κατὰ τῆς Μαντῶς Μαυρογένῃ (Σελίδες ἀπ' τῇ ζωῇ της)», *ΔΙΕΕΕ* 25 (1982), σ. 239 σημ. 51, σ. 253-257 αρ. 2-3, σ. 259-266 αρ. 5-8⁴⁵.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΣΥΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΠΙΤΑΣΣΕΤΑΙ Η ΠΛΗΡΩΜΗ ΧΡΕΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΝΤΩΣ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΙΚΟΛΑ ΒΑΡΟΥΧΑ ΠΛΕΟΝ ΤΩΝ ΤΟΚΩΝ

1835, 11 Μαΐου

«Ἀριθμ. 34/1835

Ἐν Ὄνόματι τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὁθωνος

Τὸ ἐν Σύρῳ Πρωτοδικεῖον

Συγκείμενον παρὰ τοῦ Προέδρου Σ. Α. Λεονταράκη καὶ τῶν Δικαστῶν Μ. Οἰκονόμου καὶ Ιω. Σακελαροπούλου

45. Τὸ υπ' αριθ. 6 ἐγγραφο ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τον Μ. Τασούλα (εκδ.), *Μαντῶ Μαυρογένῃ*. *Ἱστορικό Ἀρχεῖο*, Μύκονος 1995, σ. 269-271.

